MAATALOUS

Jos Eviran arvio toteutuu, vain kolmannes kevätvehnästä kelpaa leipäviljaksi. Sato riittää silloinkin kotimaan tarpeisiin. **RAAKA-AINEPÄÄLLIKKÖ RAIMO RANTANEN, RAISIOAGRO**

Kevätvehnän laatu heikoin viiteen vuoteen

Viljan laatuanalyysit osoittavat, ettei pelko kevätvehnän laadusta ollut turha. Elokuun sadejakso romahdutti sakoluvut.

Elintarviketurvallisuusviraston (Evira) tämänhetkisten analyysitulosten perusteella vain kolmasosa kevätvehnänäytteistä täyttää leipäviljalle yleisesti asetetut laatuvaatimukset.

Evirassa on tähän mennessä analysoitu kuutisensataa viljanäytettä. Tulokset voivat vielä näytemäärän kasvaessa muuttua, jaostopäällikkö **Elina Sieviläinen** Eviran viljaosastolta kertoo.

Viikoilla 33 ja 34 puidun kevätvehnän sakoluku on keskimäärin lukemissa 320–340, Sieviläinen kertoo.

Elokuun lopussa, viikolla 35, puitujen näytteiden keskimääräinen sakoluku on enää 168 ja seuraavan viikon näytteiden 156. Ne eivät täytä leipäviljan vaatimuksia.

Elo–syyskuun vaihteessa puitujen näytteiden keskiarvojen sisällä on valtava vaihtelu, 60:stä 300:aan.

Kevätvehnällä myös hehtolitranpano on viime vuosien lukuja alempi. Tällä hetkellä keskiarvo on 79,7 kiloa. Syyksi Sieviläinen arvioi heinäkuun kuivuuden.

Kevätvehnän valkuaispitoisuus taas on edellisvuosia korkeampi.

Evirassa on laskettu, että vain kolmannes tähän mennessä analysoiduista kevätvehnänäytteistä yltää vähintään 78 kilon hehtolitranpainoon, vähintään 180:n sakolukuun ja vähintään 12,5 prosentin valkuaispitoisuuteen.

Näin heikkoa laatu oli viimeksi 2009. Viime vuosina leipäviljalaadun osuus kevätvehnästä on vaihdellut 50:n ja 80 prosentin välillä.

Syysviljat laadukkaita

Syysvehnän laatu näyttää tällä hetkellä tavanomaiselta, vaikka sakoluku onkin osassa näytteistä jäänyt matalaksi, Sieviläinen kertoo. Tosin analysoitu näytemäärä on toistaiseksi pieni.

Myös ruis on laadukasta. Tämänhetkinen sakoluku, 269, on korkein ainakin 15 vuoteen.

DON-homemyrkky kurissa

Deoksivalenoli- eli DON-homemyrkyn eli toksiinipitoisuus ei tänä vuonna näyttäisi nousevan kauralla ongelmaksi. Vain neljä prosenttia tutkituista näytteistä on ylittänyt DON-toksiinin elintarvikerajaarvon, Sieviläinen kertoo.

Osuus saattaa tosin nousta, kun tutkittavaksi tulee viimeisten puintien satoa.

Kauran hehtolitranpaino, 55,4 kiloa, on hiukan matalampi kuin viime vuosina. Erityisesti painavimpia, yli 58-kiloisia eriä on vähän. Toisaalta myös surkastuneita jyviä on vähän.

Rehuohran hehtolitranpainot ovat viime vuosien tasolla. 70 prosenttia näytteistä yltää yli 64 kilon.

”Rehuviljat ookoo”

Raisioagron raaka-ainepäällikkö **Raimo Rantanen** kuvaa viljan laatutilanteen hyvin samanlaiseksi kuin Sieviläinen.

”Rehuviljat ovat ihan ookoo, laadut viimevuotisella tasolla”, hän kertoo.

Syysvehnällä sekä sakoluvut että hehtolitranpainot ovat korkeita. Rukiin sakolukuja Rantanen kuvaa huippukorkeiksi.

Mallasohran hehtolitranpainot ovat hyviä, mutta pieniä jyviä on runsaasti. Rantanen arvioi kuitenkin, että ongelmasta selvitään.

Leipävehnä riittää

Raisioagron kevätvehnäsopimusten esinäytteistä on analysoitu noin neljännes. ”Tällä hetkellä noin puolet on rehuvehnää eli jää sakoluvultaan alle 180:n rajan”, Rantanen kertoo.

Vientivehnän 220:n sakolukuvaatimuksen täyttää 40 prosenttia sadosta.

Lukemat saattavat vielä heiketä, kun analysoitavaksi tulee myöhäisten puintien satoa, Rantanen toteaa.

Jos Eviran arvio toteutuu, vain kolmannes kevätvehnästä kelpaa leipäviljaksi. ”Sato riittää silloinkin kotimaan tarpeisiin”, Rantanen laskee. ”Lisäksi markkinoille tulee leipävehnää Huoltovarmuuskeskuksen varastoista.”

SATU LEHTONEN

Vehnän sakoluku puintiviikoittain

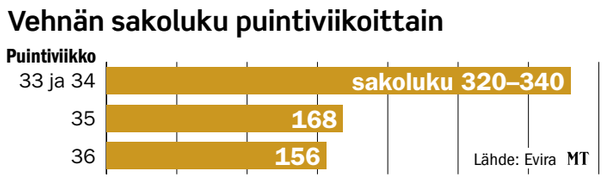

KARI SALONEN

Laborantti Leena Kaarla määritti maanantaina vehnän rikkapitoisuutta Eviran viljalaboratoriossa Helsingissä.

Lihan tuotanto ja kulutus vähenivät hieman

Tammi–elokuussa tuotettiin lihaa 251 miljoonaa kiloa, neljä prosenttia viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän. Lihansyönti väheni kaksi prosenttia 267 miljoonaan kiloon.

Lihalajista riippumatta kulutuksesta oli kotimaista noin 80 prosenttia. Karitsanliha oli poikkeus, sen kotimaisuusaste jäi 40 prosenttiin.

Suomen Gallup Elintarviketiedon lihabarometrin mukaan lihaa vietiin noin 33 miljoonaa ja tuotiin 50 miljoonaa kiloa.

Lihakiloista tuotettiin eniten sikaa, 122 miljoonaa kiloa. Määrä on 8 prosenttia viime vuoden tammi–elokuuta pienempi.

Sianlihaa syötiin tuotantoa vastaava määrä. Laskua vuoden takaiseen tuli viisi prosenttia.

Sekä sianlihan vienti että tuonti olivat parinkymmenen miljoonan kilon tietämillä.

Naudanlihan tuotanto kipusi tammi–elokuussa prosentin verran 53 miljoonaan kiloon.

Kulutus pysytteli viime vuoden lukemissa ja oli 66 miljoonaa kiloa, josta kotimaista oli vajaa 80 prosenttia. Naudanlihaa ei juuri viety tuonnin ollessa 14 miljoonaa kiloa.

Siipikarjanlihan 75 miljoonasta tuotetusta ja 74 miljoonasta kulutetusta kilosta valtaosa oli broileria.

Siipikarjanlihaa vietiin 13 miljoonaa ja tuotiin 11 miljoonaa kiloa.

Karitsanlihan tuotanto nousi peräti 11 prosenttia viime vuoden tammi–elokuuhun verrattuna ollen 400 000 kiloa. Sen sijaan kulutus laski kaksi prosenttia, 100 000 kiloon.

Karitsanlihaa ei viety ollenkaan ja tuotiin 600 000 kiloa.

MAIJA ALA-SIURUA

Lihan kotimaisuusaste

Tammi–kesäkuu 2013 ja 2014

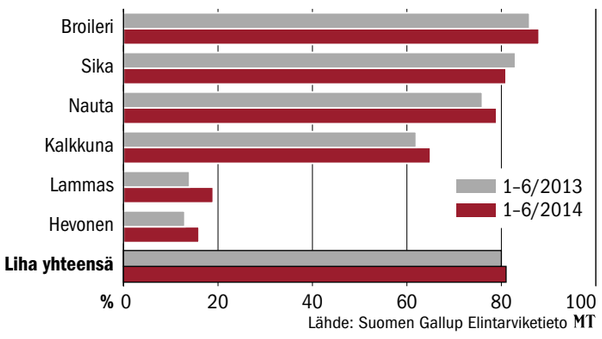

Tike kerää tietoa sadosta

Satotutkimuksen tiedonkeruu on käynnistynyt. Kirjeet on postitettu maatiloille tällä viikolla.

Satotutkimuksen kysymykset liittyvät tämän syksyn satoon ja sadon varastointiin sekä syysviljojen kylvöaloihin.

Samalla kysytään myös ruokaperunan varastomääriä suurimmilta perunatiloilta.

Tiedonkeruu koskee myös luomutiloja.

Satotutkimuksen tiedot kerätään noin 7 000 maatilalta. Tutkimus on suunniteltu niin, että kaikkien noin 54 000 maatilan ei tarvitse olla mukana tutkimuksessa. Yksi tutkimukseen osallistuva tila edustaa siten keskimäärin kahdeksaa tilaa.

Tutkimukseen osallistuvat tilat saavat tietoa tutkimukseen osallistumisesta lähipäivinä. Tiedonkeruu alkaa verkkovastaamisella, johon voi osallistua aina marraskuun alkuun asti.

Satotutkimusta on tehty Suomessa yli sadan vuoden ajan. Tietoja käytetään esimerkiksi liiketoiminnan suunnittelun ja päätöksenteon pohjaksi sekä maatalousalan tutkimuksiin.

Satotutkimuksen tekee Tike eli maa- ja metsätalousministeriön Tietopalvelukeskus.

MT

Kilpailussa satoennätyksiä

Käytännön Maamies -lehden satokilpailussa tehtiin uusi Suomen ennätys.

Kolmentoista vuoden takainen viljojen satoennätys 10 076 kiloa hehtaarilta ylittyi 141 kilolla, kun inkoolainen **Karl Åberg** korjasi 10 217 kilon hehtaarisadon Skagen-syysvehnällä.

Tänä syksynä rikottiin myös neljän vuoden takainen ruisennätys, kun vihtiläinen **Niko Ahlqvist** sai 9 019 kilon hehtaarisadon hybridirukiilla. Kasvukausi oli erityisen suotuisa rukiille.

Satokilpailun pellot ovat käytännön viljelmiä, eivät koeruutuja tai koeviljelmiä.

MT

MTK: Maatalouden ratkaisu ilmastotalkoisiin on tuottavuus

EU:n ilmastopolitiikka on ristiriidassa FAO:n linjaaman ilmastoälykkään maatalouden periaatteiden kanssa, MTK:n ympäristöjohtaja **Liisa Pietola** sanoo.

Ilmastoälykäs maatalous tarkoittaa panostamista viljelymaan hyvinvointiin ja satotasoihin. Aihe oli esillä maailman viljelijäjärjestön WFO:n viesteissä juuri päättyneessä YK:n ilmastokokouksessa.

EU:ssa valmistellaan parhaillaan ilmasto-energiapakettia, jossa maatalous todennäköisesti jää vastuuseen kasvihuonekaasujen päästövähennystavoitteista yhdessä liikenteen ja asumisen kanssa, Pietola sanoo.

”Tässä EU-politiikka sotii ilmastoälykästä maataloutta vastaan, koska päästövähennystavoitteita mitataan väärillä mittareilla ilman tuottavuuden merkitystä.”

Metaani ja dityppioksidi eivät Pietolan mukaan voi jatkaa maatalouden päästölaskennan pohjana. ”Viljelijän on mahdotonta hallita näitä kaasuja, joilla päästötavoitteet nykyisin lasketaan.”

Hän pelkää, että nykyiset mittarit johtavat tuotannon alasajoon. ”Siksi maatalous tulisi jättää nykyisen ilmasto-energiapaketin ulkopuolelle.”

Pietola korostaa, että ilmastonmuutoksen hillintä on maataloudelle tärkeää, mutta mittarit pitää asettaa oikein.

MT

FINNCONT®-TUOTTEITA MAATALOUTEEN JA KONEURAKOINTIIN

Olemme mukana KONE AGRIA osasto T250

AIV 6000 -säiliön ostajalle 400 LITRAA AIV-SÄILÖNTÄ-AINETTA KAUPAN PÄÄLLE!

Etu voimassa vain KoneAgriassa.

KoneAgriassa esittelyssä myös UUSI JERRY 250 -polttoainesäiliö

www.finncont.com/tuoteluettelo2014

FINNCONT® - Räätälöityjä ratkaisuja 40 vuotta -

puh. (03) 485 411 | www.finncont.com

TIMO AALTO

Ähtäriläinen Juha Kantoniemi on testannut vaunutonta lannanlevitystä parin vuoden ajan. Kokeilu käynnistyi syksyllä 2012, kun levitysolosuhteet olivat pelloilla vaikeat.

Kiinnostus vaunuttomaan lannanlevitykseen kasvaa

ÄHTÄRI (MT)

Ähtäriläisen **Juha Kantoniemen** tilalla on parin vuoden ajan testattu uudenlaista lietteenlevitysmenetelmää, jossa lanta levitetään pellolle ilman levitysvaunua.

Käytössä on Slurry Kat -laitteisto. Sen osina ovat pumppu, maksimissaan kaksi kilometriä letkua sekä kelat, joilla letkut levitetään ja keritään pois. Levitystraktorissa on joko multain tai letkulevitin.

Kiinnostus vaunuttomaan lietteenlevitykseen on kasvussa.

Menetelmää esiteltiin asiasta kiinnostuneille viime perjantaina Ähtärissä järjestetyssä tilaisuudessa.

Soveltuu suurille peltolohkoille

Kyseisen menetelmän vahvuus on siinä, että se mahdollistaa pellolle menon keväisin jopa pari viikkoa ennen kuin kylvöt alkavat.

”Toisaalta lietteenlevitys onnistuu paremmin syksyllä vaikeissa oloissa. Liikkuvan yksikön paino on käytännössä melkein pelkästään traktorin massa, joten sitä on helpompi liikutella sadesäällä ja pehmoisella maalla”, kertoo Y-Agron tuotepäällikkö **Mika Erkkilä**.

”Ehdottomasti suurin hyöty tässä on, että levitys voi alkaa aikaisemmin ja tallaava vaikutus jää kärryn puuttuessa pois. Tällöin myös kasvu paranee.”

Kyseinen lietteenlevitystapa soveltuu suurille peltolohkoille.

”Menetelmää on mielekästä käyttää, kun peltolohkot ovat riittävän laajat. Kiinnostus onkin lisääntynyt tilakokojen kasvun myötä”, sanoo Erkkilä.

JUKKA KOIVULA